

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.2>

УДК 658:339.5:502.131.1

В. А. Кулик,

д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту і логістики,

Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3271-7845>

ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

V. Kulyk,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of

Management and Logistics,

National University “Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic”

INTEGRATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT PRINCIPLES INTO THE MANAGEMENT OF ENTERPRISES’ FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY

У статті досліджено інтеграцію принципів сталого розвитку в управління зовнішньоекономічною діяльністю українських підприємств у контексті цифрової трансформації та глобальних викликів. Проаналізовано теоретичні засади концепції сталого розвитку, сучасні підходи до впровадження ESG-принципів у міжнародному бізнесі, а також особливості

їх застосування у зовнішньоекономічних практиках вітчизняних компаній. Особливу увагу приділено ролі електронного бізнесу як ключового каталізатора сталого розвитку та інструмента інтеграції у світову економіку. Методологічною основою дослідження є аналіз наукових публікацій та практичних матеріалів провідних українських компаній електронного бізнесу (Rozetka, Nova Poshta, Prom.ua, Monobank), діяльність яких демонструє взаємозв'язок цифрових інновацій, соціальної відповідальності та міжнародної конкурентоспроможності. Результати дослідження свідчать, що впровадження підходів у ЗЕД, що базуються на сталому розвитку дозволяє підвищити інвестиційну привабливість, знизити ризики та забезпечити довгострокову ефективність розвитку. У дослідженні обґрунтовано, що інтеграція ESG-принципів у поєднанні з цифровізацією є стратегічним чинником підвищення конкурентоспроможності українських підприємств у глобалізованому економічному середовищі.

The article investigates the integration of sustainable development principles into the management of foreign economic activity (FEA) of Ukrainian enterprises, with a particular focus on the accelerating processes of digital transformation and globalization. In the modern international environment, the alignment of business operations with ESG (Environmental, Social, and Governance) standards has become a critical factor shaping competitiveness, investment attractiveness, and resilience of enterprises. The study emphasizes the dual role of sustainability and digitalization as mutually reinforcing drivers that determine the long-term efficiency of Ukrainian companies engaged in international trade.

Special attention is given to the role of electronic business as a catalyst of sustainable FEA models. Through the cases of leading Ukrainian e-business companies – Rozetka, Nova Poshta, Prom.ua, and Monobank – the article demonstrates how digital innovations, corporate social responsibility, and international partnerships contribute to shaping new strategies of global

integration. These enterprises represent diverse models of digital trade, including e-commerce platforms, logistics networks, fintech ecosystems, and support for SMEs in accessing international markets. Their experience illustrates how the adoption of ESG practices can coexist with rapid technological scaling and competitive positioning in global supply chains.

The research identifies major challenges Ukrainian enterprises face in implementing sustainable practices: insufficient adaptation to international ESG standards, limited investment resources for digitalization, and institutional barriers in global markets. At the same time, opportunities emerge from growing demand for responsible business conduct, the expansion of cross-border e-commerce, and the inclusion of Ukrainian companies into innovation-driven international ecosystems.

The methodological foundation of the study includes the synthesis of international and domestic scientific discourse, as well as the empirical analysis of business practices of Ukrainian digital enterprises. The findings argue that integrating sustainable development principles into FEA management, supported by digital transformation, constitutes a strategic imperative for Ukrainian companies, enabling them to enhance resilience, strengthen competitiveness, and ensure long-term growth within the global economic environment.

Ключові слова: *сталий розвиток, зовнішньоекономічна діяльність, електронний бізнес. ESG-принципи, цифрова трансформація, міжнародна торгівля, корпоративна відповідальність.*

Keywords: *sustainable development, foreign economic activity, e-business. ESG principles, digital transformation, international trade, corporate responsibility.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасний розвиток світової економіки характеризується зростанням взаємозалежності національних ринків, цифровізацією бізнес-процесів і посиленням ролі

корпоративної відповідальності у контексті сталого розвитку. У цих умовах зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) трансформується із традиційного механізму розширення ринків збуту у комплексний інструмент інтеграції підприємств у глобальні ланцюги доданої вартості. Водночас, класичні підходи до управління ЗЕД поступово втрачають свою ефективність, оскільки вони не враховують вплив екологічних, соціальних та управлінських (ESG) факторів, що нині виступають базовими критеріями міжнародної конкурентоспроможності.

Для України питання інтеграції принципів сталого розвитку у систему управління ЗЕД є стратегічно важливим. Воно зумовлене процесами європейської інтеграції, необхідністю приведення корпоративних практик до міжнародних ESG-стандартів, а також потребою забезпечення цифрової трансформації бізнесу, орієнтованої на ефективність, екологічність і стійкість міжнародних операцій. Наукова та практична значущість зазначеної проблеми полягає у формуванні нових підходів до управління зовнішньоекономічною діяльністю, що поєднують цифрові інновації, впровадження ESG-принципів і стратегічну орієнтацію на довгострокову конкурентоспроможність підприємств у глобальному економічному середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. У сучасній науковій літературі спостерігається посилення уваги до інтеграції принципів сталого розвитку у систему управління підприємствами, зокрема, у сфері ЗЕД. Концепцію «потрійної результативності» (Triple Bottom Line), що поєднує економічні, екологічні та соціальні аспекти розвитку, запропонував Дж. Елкінгтон. Подальший розвиток ця ідея отримала у працях М. Портера [12], який довів взаємозв'язок між корпоративною соціальною відповідальністю (CSR) та формуванням конкурентних переваг у глобальному бізнесі. Значну увагу науковці приділяють цифровій трансформації міжнародної діяльності,

наголошуючи на ролі цифрових платформ, хмарних технологій і штучного інтелекту у підвищенні ефективності ЗЕД [1; 2]. Паралельно досліджуються бізнес-моделі електронної комерції, що забезпечують розширення експортних можливостей і оптимізацію взаємодії з іноземними партнерами [3].

Вітчизняні вчені досліджують питання інтегрованої звітності та обліку нематеріальних активів відповідно до ESG-стандартів. Емпіричні дослідження свідчать, що українські компанії поступово впроваджують екологічно і соціально орієнтовані практики, однак стикаються з дефіцитом інституційних і фінансових інструментів [1; 3]. На глобальному рівні акцент зроблено на уніфікації метрик сталого розвитку й стандартизації звітності [15; 16]. Водночас недостатньо розробленими залишаються питання інтеграції ESG-принципів у стратегічне управління ЗЕД українських компаній електронного бізнесу, а також методичні підходи до оцінки впливу цифрових технологій на досягнення цілей сталого розвитку [10; 13]. Потребує адаптації й узгодження міжнародних ESG-практик із національними умовами [11; 16]. Попри значний науковий доробок, подальшого опрацювання потребує комплексна взаємодія між цифровою трансформацією, міжнародною торгівлею та ESG-інтеграцією в управління ЗЕД підприємств електронного бізнесу.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження інтеграції принципів сталого розвитку в управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств електронного бізнесу України в умовах цифрової трансформації та зростаючої міжнародної конкуренції. Дослідження базується на аналізі діяльності провідних компаній – Rozetka, Prom.ua, Monobank, Nova Poshta Global, що активно впроваджують ESG-принципи та цифрові технології у міжнародній діяльності.

Завданнями дослідження є аналіз наукових підходів до інтеграції принципів сталого розвитку в управління зовнішньоекономічною діяльністю, виявлення тенденцій цифрової трансформації та практичних аспектів

упровадження ESG-принципів українськими підприємствами електронного бізнесу, а також формування напрямів удосконалення стратегій ЗЕД з урахуванням міжнародного досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сучасний розвиток світової економіки характеризується глибокою інтеграцією цифрових технологій у бізнес-процеси, що суттєво трансформує підходи до організації та управління ЗЕД. Для українських підприємств електронного бізнесу цифровізація стає ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності та розширення участі у глобальних ланцюгах створення вартості.

Зростання ролі інформаційних технологій у міжнародній торгівлі зумовлене глобалізацією, необхідністю оптимізації витрат, підвищенням прозорості бізнесу та зростанням вимог міжнародних партнерів до екологічності та соціальної відповідальності. У цих умовах цифрова трансформація розглядається не лише як інструмент автоматизації, а як стратегічна основа формування інноваційних і сталих бізнес-моделей.

Методологічною основою дослідження є аналіз праць українських і зарубіжних науковців, статистичних даних про розвиток електронної комерції та ІТ-сектору, а також досвіду провідних компаній – SoftServe, Rozetka, Nova Poshta, Prom.ua. Узагальнення цих матеріалів дозволило виявити ключові тенденції, бар'єри та перспективи цифрової трансформації управління ЗЕД у контексті сталого розвитку.

Український електронний бізнес протягом останнього десятиліття демонструє стабільне зростання завдяки активній цифровізації та підвищенню цифрової культури населення. Сектори електронної комерції та ІТ-аутсорсингу дедалі глибше інтегруються у міжнародні ланцюги створення додаткової вартості, формуючи нові можливості для розвитку ЗЕД.

Серед основних тенденцій розвитку варто відмітити: 1) зростання експорту ІТ-послуг – їх частка у структурі експорту послуг становила 37,4 % у 2024 році; 2) посилення позицій українських підприємств електронного бізнесу на європейському ринку завдяки відповідності стандартам GDPR,

кібербезпеки та корпоративної прозорості; 3) активний розвиток e-commerce, зокрема експансію Rozetka та Prom.ua на міжнародні платформи; 4) цифровізацію логістики, що реалізується через використання Big Data та AI у Nova Poshta; 5) інноваційну орієнтацію IT-компаній, зокрема створення SoftServe SaaS-рішень, затребуваних на глобальному ринку. Ключові показники, що характеризують діяльність українських підприємств електронного бізнесу за останні чотири роки наведено у табл. 1.

Таблиця 1. Ключові показники діяльності підприємств електронного бізнесу України (2022 – I півріччя 2025 рр.)

Рік / Період	Експорт IT-послуг, млрд дол. США	Обсяг ринку e-commerce, млрд грн	Кількість онлайн-замовлень, млн	Частка e-commerce у роздрібній торгівлі, %
2022	7,3	150	115	8,4
2023	7,1	180	135	9,2
2024	6,9	239	168	10,5
I півріччя 2025 (оцін.)	3,7	132	94	10,8

Джерело: узагальнено автором на підставі джерел 4, 9, 14.

Аналіз даних таблиці показує, що, незважаючи на певне зниження експорту IT-послуг із 7,3 млрд дол. США у 2022 р. до 6,9 млрд дол. у 2024 р., сектор зберігає стабільну динаміку та залишається провідним чинником формування зовнішньоекономічних доходів України. Обсяг ринку e-commerce зріс із 150 до 239 млрд грн, а кількість онлайн-замовлень – з 115 до 168 млн, що свідчить про інтенсивний розвиток цифрової торгівлі. Підвищення частки e-commerce у роздрібній торгівлі до 10,8% у першому півріччі 2025 р. підтверджує структурний перехід бізнесу до стійких цифрових моделей із орієнтацією на міжнародну інтеграцію.

Дослідження діяльності чотирьох провідних компаній українського електронного бізнесу дозволяє виокремити основні підходи до цифрової трансформації ЗЕД [5; 6; 7; 8; 9; 14].

Компанія Rozetka як найбільший маркетплейс країни забезпечує стабільне зростання обсягів онлайн-торгівлі. За 2022–2024 рр. кількість

покупців, що користуються платформою, зросла пропорційно до загальнонаціональної динаміки ринку: з орієнтовно 9 млн у 2022 р. до понад 11 млн у 2024 р. Це зростання відбувається завдяки поєднанню ESG-принципів (оптимізація логістики, розвиток партнерських програм для малого бізнесу, впровадження екологічної упаковки) та цифрової трансформації бізнес-процесів. Зовнішньоекономічна діяльність Rozetka, зокрема імпорт товарів і співпраця з іноземними постачальниками, поступово переходить на електронні канали контрахтування та фінансового обліку, що відповідає світовим стандартам прозорості.

Prom.ua та маркетплейс EVO Group виконують важливу роль у розвитку малого та середнього бізнесу, забезпечуючи інфраструктуру для експорту товарів та послуг на міжнародні ринки. Зростання загального обсягу e-commerce із 150 млрд грн у 2022 р. до 239 млрд грн у 2024 р. (табл. 1) значною мірою було зумовлено діяльністю цієї групи. Платформи інтегрують принципи корпоративної відповідальності, підтримуючи цифрову освіту підприємців та сприяючи розширенню доступу до закордонних торговельних майданчиків.

Нова пошта (платформа NovaPay та міжнародна логістика) є прикладом компанії, яка поєднує логістичну інфраструктуру з фінансовими цифровими сервісами. У 2023–2024 рр. NovaPay стала важливим інструментом підтримки транскордонних операцій малого бізнесу, забезпечуючи прозорі платежі та валютні перекази. Це не лише підвищує конкурентоспроможність українських експортерів, але й відповідає критеріям сталого розвитку за рахунок фінансової інклюзії та оптимізації енергоспоживання у логістиці.

ІТ-компанії (SoftServe, EPAM, GlobalLogic, Luxoft) виступають драйверами експорту послуг. Незважаючи на скорочення загальних обсягів ІТ-експорту з 7,34 млрд дол. США у 2022 р. до 6,45 млрд дол. США у 2024 р., ці підприємства зберегли стратегічне значення для міжнародної торгівлі України. Їхня діяльність демонструє поєднання інноваційних технологій (хмарні рішення, SaaS-моделі, штучний інтелект) із практиками

корпоративної відповідальності, включно з етичним наймом та інвестиціями в освіту IT-фахівців.

Узагальнення практичного досвіду цих підприємств дає підстави стверджувати, що український електронний бізнес формує двоєдину траєкторію розвитку: з одного боку – інтеграцію у світову економіку через експорт IT-послуг та міжнародну торгівлю, а з іншого – зміцнення внутрішнього ринку електронної комерції, який стає фундаментом для подальшої цифрової та соціально орієнтованої трансформації економіки. Результати аналізу практичного досвіду досліджуваних підприємств узагальнено у табл. 2.

Таблиця 2. Приклади цифрових рішень у зовнішньоекономічній діяльності українських e-business компаній

Підприємство	Економічний вимір	Соціальний вимір	Екологічний вимір	Технологічний вимір
Rozetka	Розширення cross-border e-commerce, підтримка українських виробників	Програми для розвитку локальних постачальників, підтримка МСБ	Оптимізація логістики для зменшення викидів	Використання Big Data для управління попитом і ланцюгами постачання
Prom.ua	Масштабування експортних можливостей для МСБ через маркетплейс	Освітні ініціативи для підприємців-початківців	Електронний документообіг для зниження споживання паперу	Розвиток SaaS-рішень для онлайн-торгівлі та CRM
Nova Poshta	Розширення міжнародної доставки (ЄС, США)	Програми професійної підготовки персоналу	Впровадження електротранспорту, енергоефективні сортувальні центри	Автоматизація логістичних процесів, прозорість трекінгу
SoftServe	Диверсифікація міжнародних ринків (США, ЄС, Латинська Америка)	Корпоративні освітні програми, ініціативи diversity & inclusion	Оптимізація дата-центрів для зниження енергоспоживання	AI та big data для оптимізації клієнтських процесів, кібербезпека

Джерело: узагальнено автором на підставі джерел 5-8.

Останніми роками міжнародні партнери все більше уваги приділяють екологічним, соціальним та управлінським (ESG) аспектам діяльності

компаній. Для українських підприємств електронного бізнесу інтеграція ESG-факторів стає додатковою умовою доступу до світових ринків і підвищення інвестиційної привабливості. У табл. 3 відображено взаємозв'язок ESG-вимірів та міжнародної конкурентоспроможності провідних українських компаній електронного бізнесу.

Таблиця 3. Взаємозв'язок ESG-вимірів та міжнародної конкурентоспроможності провідних компаній електронного бізнесу України (2025 р.)

Компанія	Екологічний вимір (E)	Соціальний вимір (S)	Управлінський вимір (G)	Вплив на міжнародну конкурентоспроможність
SoftServe	Оптимізація дата-центрів, зменшення енергоспоживання, застосування «зеленого коду»	Розвиток міжнародних освітніх програм, підтримка дистанційної роботи	Прозора корпоративна структура, відповідність GDPR	Зміцнення позицій у сфері IT-аутсорсингу та глобальних інноваційних проєктів
Rozetka	Оптимізація логістики та складів, впровадження energy-saving технологій	Створення робочих місць, доступність товарів для споживачів різних категорій	Автоматизовані системи управління ризиками	Розширення експорту та зростання довіри міжнародних постачальників
Nova Poshta	Впровадження електротранспорту, скорочення викидів CO ₂	Розширення доступності міжнародної доставки для населення та бізнесу	Аналітика даних для прозорого управління	Підвищення надійності у міжнародних логістичних ланцюгах
Prom.ua	Мінімізація паперового документообігу через цифровізацію	Підтримка малого та середнього бізнесу у виході на зовнішні ринки	Відкритість екосистеми для партнерів	Зміцнення конкурентних позицій у сфері e-commerce платформи

Джерело: узагальнено автором на підставі джерел 5-8.

Згідно з аналізом, екологічні ініціативи SoftServe і Nova Poshta підвищують їхню відповідність стандартам ЄС у сфері «зеленого курсу», тоді

як соціальні програми Rozetka та Prom.ua забезпечують інклюзивність і розвиток малого бізнесу. Управлінські практики всіх чотирьох компаній підвищують прозорість і довіру міжнародних партнерів, що безпосередньо впливає на їхню конкурентоспроможність.

Проведений аналіз показав, що основними викликами для українських компаній у процесі цифрової трансформації є: 1) необхідність постійних інвестицій у технології та інновації; 2) посилення конкуренції на глобальному ринку з боку азійських та центральноєвропейських компаній; 3) вимоги до відповідності міжнародним стандартам (GDPR, кібербезпека, ESG).

Водночас цифрова трансформація відкриває значні можливості, серед яких: 1) розширення доступу до міжнародних ринків; 2) зростання експорту ІТ-послуг та e-commerce; 3) створення нових бізнес-моделей, заснованих на SaaS та хмарних технологіях; 4) формування інноваційних екосистем співпраці між українськими та зарубіжними компаніями.

Цифрова трансформація та інтеграція ESG-принципів є взаємопов'язаними процесами, які забезпечують довгострокову конкурентоспроможність українських підприємств електронного бізнесу на глобальному ринку. На прикладі SoftServe, Rozetka, Nova Poshta та Prom.ua доведено, що впровадження інноваційних цифрових рішень і соціально відповідальних практик дозволяє компаніям не лише адаптуватися до сучасних викликів, а й активно формувати власні конкурентні переваги.

Таким чином, результати дослідження підтверджують, що цифрова трансформація управління зовнішньоекономічною діяльністю є стратегічним чинником підвищення ефективності, інноваційності та стійкості українських підприємств електронного бізнесу. Водночас системна інтеграція ESG-принципів розширює їхні можливості виходу на міжнародні ринки та підвищує довіру глобальних партнерів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. У дослідженні проаналізовано процес інтеграції

принципів сталого розвитку у систему управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств електронного бізнесу України. Встановлено, що поєднання цифрової трансформації та ESG-підходів формує основу для підвищення ефективності, інноваційності та конкурентоспроможності компаній у глобальному середовищі. Досвід провідних підприємств – Rozetka, Prom.ua, Monobank, Nova Poshta Global – підтверджує, що впровадження екологічних, соціальних та управлінських стандартів зміцнює позиції на міжнародних ринках і підвищує рівень довіри споживачів і партнерів.

Результати дослідження свідчать, що основними проблемами залишаються недостатня методологічна база для оцінки впливу цифрових інструментів на досягнення цілей сталого розвитку, фрагментарність ESG-звітності та обмежена адаптація міжнародних практик до національних умов. Разом із тим, цифровізація управління ЗЕД у поєднанні з принципами корпоративної відповідальності має стратегічний потенціал для формування стійких бізнес-моделей і глибшої інтеграції України в глобальні інноваційні та торговельні екосистеми.

Подальші дослідження доцільно зосередити на кількісній оцінці ефектів впровадження ESG-принципів та порівняльному аналізі трансформацій у країнах з перехідною економікою.

Матеріал підготовлено у межах проєкту «Формування стратегії розвитку особистості в цифровому освітньому просторі: Україна-ЄС». № 101127592 - FPDSDESUEU - ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH.

Література

1. Гуменюк В. Інноваційний розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємств в умовах глобалізації. Економіка і держава. 2022. № 5. С. 24–30.

2. Карпінський Б. А. Цифрова трансформація економіки: проблеми та перспективи. Економіка України. 2021. № 9. С. 3–15.
3. Мельник Л. Г., Кубатко О. В. Сталий розвиток: теорія, методологія, практика. Суми : Університетська книга, 2020. 350 с.
4. Міністерство економіки України. Зовнішньоекономічна діяльність України: статистичний огляд 2023–2024 рр. Київ, 2024. URL: <https://www.me.gov.ua> (дата звернення: 4.10.2025).
5. Nova Poshta. Річний звіт 2024. Київ, 2025. URL: <https://novaposhta.ua> (дата звернення: 4.10.2025).
6. Prom.ua. Аналітичні матеріали та звіти. Київ, 2024. URL: <https://prom.ua> (дата звернення: 4.10.2025).
7. Rozetka. Звіт про корпоративну соціальну відповідальність 2024. Київ, 2024. URL: <https://rozetka.ua> (дата звернення: 4.10.2025).
8. SoftServe. Impact Report 2024. Львів, 2024. URL: <https://www.softserveinc.com> (дата звернення: 4.10.2025).
9. IT Ukraine Association. Annual Report 2024. Київ, 2024. URL: <https://itukraine.org.ua> (дата звернення: 4.10.2025).
10. Accenture. Technology Vision 2024. Reinventing Enterprise in the Digital Age. Dublin, 2024. URL: <https://www.accenture.com> (дата звернення: 4.10.2025).
11. OECD. Digital Trade. OECD Digital Economy Papers. 2023. URL: <https://www.oecd.org/digital/digital-trade> (дата звернення: 4.10.2025).
12. Porter M. Competitive Strategy. Київ : Основи, 2021.
13. PwC. ESG: The Report 2023. Global survey on corporate sustainability. London, 2023. URL: <https://www.pwc.com> (дата звернення: 4.10.2025).
14. Statista. E-commerce in Ukraine 2022–2025. Hamburg, 2025. URL: <https://www.statista.com> (дата звернення: 4.10.2025).

15. Stiglitz J., Sen A., Fitoussi J.-P. Report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress. Paris, 2019. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat> (дата звернення: 4.10.2025).

16. Transparency International. Corporate ESG Practices and Global Trade 2024. Berlin, 2024. URL: <https://www.transparency.org> (дата звернення: 4.10.2025).

References

1. Humenyuk, V. (2022), “Innovative development of foreign economic activity of enterprises in the context of globalization”, *Ekonomika i derzhava*, vol. 5, pp. 24-30.

2. Karpinskyi, B.A. (2021), “Digital transformation of the economy: problems and prospects”, *Ekonomika Ukrainy*, vol. 9, pp. 3-15.

3. Melnyk, L.H. and Kubatko, O.V. (2020), *Stalyi rozvytok: teoriia, metodolohiia, praktyka [Sustainable development: theory, methodology, practice]*, Universytetska knyha, Sumy, Ukraine.

4. Ministry of Economy of Ukraine (2024), “Foreign economic activity of Ukraine: Statistical review 2023-2024”, available at: <https://www.me.gov.ua> (Accessed 4 October 2025).

5. Nova Poshta (2025), “Annual report 2024”, available at: <https://novaposhta.ua> (Accessed 4 October 2025).

6. Prom.ua (2024), “Analytical materials and reports”, available at: <https://prom.ua> (Accessed 4 October 2025).

7. Rozetka (2024), “Corporate social responsibility report 2024”, available at: <https://rozetka.ua> (Accessed 4 October 2025).

8. SoftServe (2024), “Impact Report 2024”, available at: <https://www.softserveinc.com> (Accessed 4 October 2025).

9. IT Ukraine Association (2024), “Annual Report 2024”, available at: <https://itukraine.org.ua> (Accessed 4 October 2025).

10. Accenture (2024), “Technology Vision 2024. Reinventing Enterprise in the Digital Age”, available at: <https://www.accenture.com> (Accessed 4 October 2025).
11. OECD (2023), “Digital Trade”, OECD Digital Economy Papers, available at: <https://www.oecd.org/digital/digital-trade> (Accessed 4 October 2025).
12. Porter, M. (2021), Competitive Strategy, Osnovy, Kyiv, Ukraine.
13. PwC (2023), “ESG: The Report 2023. Global survey on corporate sustainability”, available at: <https://www.pwc.com> (Accessed 4 October 2025).
14. Statista (2025), “E-commerce in Ukraine 2022–2025”, available at: <https://www.statista.com> (Accessed 4 October 2025).
15. Stiglitz, J., Sen, A. and Fitoussi, J.-P. (2019), “Report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress”, available at: <https://ec.europa.eu/eurostat> (Accessed 4 October 2025).
16. Transparency International (2024), “Corporate ESG Practices and Global Trade 2024”, available at: <https://www.transparency.org> (Accessed 4 October 2025).

Стаття надійшла до редакції 05.10.2025 р.